

Phân tích hình tượng tiếng đàn trong Đàn ghi ta của Lor-ca

Sưu tầm chọn lọc những bài văn mẫu hay Phân tích hình tượng tiếng đàn trong bài thơ Đàn ghi ta của Lor-ca - Văn mẫu lớp 12.

Đề bài: Cảm nhận hình tượng tiếng đàn trong bài thơ *Đàn ghi ta của Lor-ca* (Thanh Thảo).

Bài làm:

Hướng dẫn lập dàn bài chi tiết

I. Mở bài

- Thanh Thảo là nhà thơ luôn khát khao cách tân thơ Việt, những sáng tác của ông luôn nhuốm màu sắc tượng trưng siêu thực, thơ ông còn là tiếng nói của những suy tư, trăn trở về cuộc đời.
- Đàn ghi ta của Lor – ca là một trong những thi phẩm đặc sắc của ông.
- Cả bài thơ tràn ngập tiếng đàn ghi ta, đây cũng chính là hình tượng nổi bật xuyên suốt tác phẩm này.

II. Thân bài

- Đàn ghi ta là nhạc cụ truyền thống của đất nước Tây Ban Nha, nó có tên gọi khác là Tây Ban cầm, như vậy, tiếng đàn là biểu trưng cho đất nước Tây Ban Nha.
- Trong lời đề từ: “khi tôi chết hãy chôn tôi với cây đàn”: tiếng đàn ghi ta gắn bó với vận mệnh, là tâm hồn, là những sáng tạo nghệ thuật của người nghệ sĩ.
- Ở khổ thơ đầu, chuỗi âm thanh tiếng đàn vang lên da diết “li la li la ...” gợi hình ảnh người người nghệ sĩ say sưa trong nghệ thuật, gợi không gian tràn ngập âm nhạc của Tây Ban Nha.
- Hình ảnh “tiếng đàn bọt nước”: nghệ thuật của Lor – ca lung linh như bọt nước, nhưng lại có thể vỡ tan bất cứ lúc nào, hình ảnh như điềm báo cho số phận ngắn ngủi của Lor – ca.
- Tiếng đàn là thế giới giới của những cách tân nghệ thuật mà Lor – ca say mê:
 - + “*tiếng ghi ta nâu/ bầu trời cô gái ấy*”: màu nâu có thể là màu của vỏ đàn, của đất đai quê hương, của đôi mắt, màu da, mái tóc cô gái, Lor – ca sáng tác vì quê hương, tình yêu, vì tình yêu, vì chính nghệ thuật.
 - + “*tiếng ghi ta lá xanh*”: nghệ thuật của Lor – ca luôn dồi dào sức sống tuổi trẻ.

Phân tích hình tượng tiếng đàn trong Đàn ghi ta của Lor-ca

- + “*tiếng ghi ta tròn bọt*”: gọi đến thứ nghệ thuật trong trẻo, hoàn mỹ, tuyệt đích
- Thế nhưng, tiếng tiếng ghi ta - nghệ thuật của Lor – ca lại chịu số phận đau thương:
 - + “*tiếng ghi ta tròn bọt nước vỡ tan*”: dù đẹp, dù lung linh nhưng nghệ thuật ấy lại “vỡ tan” dưới tay bọn phát xít tàn ác.
 - + “*tiếng ghi ta ròn ròn/ máu chảy*”: tiếng ghi ta như hòa làm một với người nghệ sĩ, chịu chung nỗi đau, cái chết với người nghệ sĩ. Đó là sự gắn bó giữa người nghệ sĩ và nghệ thuật. Câu thơ cũng thể hiện sự phẫn uất của tác giả trước cái chết mà bọn phát xít gây ra cho Lor – ca.
- Sau khi Lor – ca chết đi, tiếng ghi ta – nghệ thuật Lor – ca vẫn không thể bị chôn vùi, thậm chí còn có sức sống mãnh liệt: “*không ai chôn cất tiếng đàn/ tiếng đàn như cỏ mọc hoang*”.
- + Nhưng có thể hiểu hai dòng thơ trên: sau khi Lor – ca mất, không còn ai bước tiếp con đường cách tân nghệ thuật, khiến nghệ thuật như bị bỏ hoang. Ý thơ thể hiện sự xót xa của tác giả trước cái chết của nghệ thuật.
- “*Lor – ca bơi sang ngang/ trên chiếc ghi ta màu bạc*”: chiếc ghi ta – nghệ thuật chính là phương tiện để Lor – ca từ giới thế giới hữu hạn đến với thế giới vô hạn. Chiếc ghi ta như hóa thành thứ vũ khí đầy quyền năng của người nghệ sĩ.
- Âm thanh tiếng đàn cuối bài thơ: kết cấu đầu cuối tương ứng, là sự vang vọng mãi tiếng đàn của Lor – ca trong lòng tác giả và những người yêu nghệ thuật chân chính. Là sự vĩnh cửu của nghệ thuật.

III. Kết bài

- Nêu cảm nghĩ chung về hình tượng tiếng đàn.
- Nghệ thuật: thể thơ tự do, mới lạ, đậm chất tượng trưng siêu thực, kết hợp nhuần nhuyễn giữa thơ ca và âm nhạc, kết hợp ngôn từ, hình ảnh độc đáo.
- Đây là bài thơ giàu chất suy tư, mãnh liệt, phóng túng trong xúc cảm, thể hiện sự xót thương trước cái chết bi thảm của Lor – ca thiên tài, là thông điệp, khát khao cách tân nghệ thuật của Thanh Thảo.

Bài văn hay chọn lọc phân tích hình tượng tiếng đàn Lor-ca

Bài số 1:

Phân tích hình tượng tiếng đàn trong Đàn ghi ta của Lor-ca

Đàn ghi ta của Lor-ca là tiếng lòng đầy ngưỡng mộ cũng như cảm thương cho số phận bất hạnh của người nghệ sĩ thiên tài Lor-ca. Bên cạnh việc tái hiện thành công hình tượng Lor-ca, Thanh Thảo còn thể hiện xuất sắc hình tượng tiếng đàn. Một biểu tượng nghệ thuật giàu ý nghĩa và giàu giá trị nghệ thuật.

Tiếng đàn là hình ảnh đầu tiên xuất hiện trong tác phẩm, nhưng tiếng đàn đã được Thanh Thảo tái hiện hết sức đặc biệt:

Những tiếng đàn bọt nước

Tiếng đàn vốn thuộc về trường thính giác, nhưng dưới cái nhìn của Thanh Thảo nó đã được hữu hình hóa tựa như những bọt nước. Bọt nước gọi ra hình ảnh của những âm thanh tròn trịa, trong trẻo, thanh khiết nhưng đồng thời nó cũng gắn liền với sự mong manh, dễ vỡ, cũng như chính cuộc đời ngắn ngủi của Lor-ca vậy. Tiếng đàn còn vô cùng phóng khoáng tự do: “*Tây Ban Nha/ hát nghêu ngao*”, tiếng hát vô tư, chìm đắm trong nghệ thuật của Lor-ca đã khiến cho chàng phải chịu một cái chết vô cùng đột ngột, bất ngờ.

Đoạn thơ tiếp theo là đoạn thơ hay nhất, đặc sắc nhất miêu tả tiếng đàn với nhiều cung bậc cảm xúc, sắc thái khác nhau.

tiếng ghi ta nâu

bầu trời cô gái ấy

tiếng ghi ta lá xanh biết mấy

tiếng ghi ta tròn bọt nước vỡ tan

tiếng ghi ta ròn ròn

máu chảy

Trong đoạn thơ này ảnh hưởng từ thơ tượng trưng, Thanh Thảo đã sáng tạo một loạt hình ảnh dựa trên cơ chế tương giao chuyển đổi cảm giác. Hình ảnh đầu tiên chính là tiếng ghi ta nâu, âm thanh của tiếng đàn đã được ghi lại bằng màu sắc. Bản thân màu sắc gọi ra nhiều lối nghĩa khác nhau, có thể là màu khởi nguyên của sự sống – đất; có thể là màu của cây đàn ghi ta; nhưng cũng có thể là màu mắt của cô gái di-gan sống trên thảo nguyên.

Hình ảnh tiếng ghi ta xanh lại tiếp tục là một hình ảnh thơ đa nghĩa nữa. Có thể hiểu tiếng đàn ghi ta như là xanh biết mấy, sự chuyển đổi giữa âm thanh tiếng đàn đến sức xanh của lá, gọi nên sức sống, sự tươi non, góp phần khẳng định sức sống bền bỉ của tiếng đàn. Cũng có thể hiểu tiếng đàn ghi ta làm lá xanh biết mấy, ở đây sức sống và giá

Phân tích hình tượng tiếng đàn trong Đàn ghi ta của Lor-ca

trị của tiếng đàn còn to lớn và mãnh liệt hơn nữa. Nó không chỉ là giá trị tự thân của tiếng đàn mà còn có sức lao tỏa, tác động làm các sự vật, hiện tượng bừng lên sức sống, lá cây xanh hơn, cuộc đời đẹp đẽ hơn.

Tiếp tục phát huy tài năng của mình, Thanh Thảo sáng tạo ra âm thanh thứ ba, đó là tiếng đàn tròn. Hình ảnh tiếng đàn tròn đã xuất hiện ở đây tác phẩm đến đây lại được lặp lại một lần nữa. Tiếng đàn bọt nước biểu tượng cho sự tròn trịa, long lanh, nếu ở đầu bài thơ mới chỉ là dự cảm về sự mong manh, dễ vỡ thì đến đây đã trở thành hiện thực. Động từ “vỡ tan” đã một lần nữa khẳng định sự mong manh ấy, nó diễn ra vô cùng nhanh chóng và bất ngờ.

Cuối cùng là hình ảnh “*tiếng ghi ta ròn ròn/ máu chảy*” vô cùng ám ảnh người đọc. Đến đây tiếng đàn thực sự đã trở thành sinh thể sống, không chỉ tồn tại với giá trị tinh thần vô hình mà dường như nó còn có cả thể xác – hữu hình. Bởi vậy, khi bị hủy diệt, bị chà đạp nó vỡ tan thành muôn ngàn dòng máu. Một số phận đầy đau thương, bi thảm trước sự tàn sát đẫm máu của chủ nghĩa phát xít. Cảm nhận nỗi đau thuộc về thể xác của tiếng đàn vốn được coi là thuộc về tinh thần, cho thấy sự đồng điệu, tri âm của Thanh Thảo với tiếng đàn hay chính với người nghệ sĩ Lor-ca.

Đoạn thơ đã sử dụng nghệ thuật chuyển đổi cảm giác để cảm nhận tiếng đàn qua những hình khối, màu sắc khác nhau. Ở đây có thể hiểu khi người nghệ sĩ Lor-ca bị sát hại thì nghệ thuật của chàng không còn nguyên vẹn, nó vỡ ra, tan ra thành các mảng, mảnh màu sắc và hình khối.

không ai chôn cất tiếng đàn

tiếng đàn như cỏ mọc hoang

giọt nước mắt vàng trắng

long lanh trong đáy giếng

Khi so sánh tiếng đàn của Lor-ca với cỏ, Thanh Thảo đã khẳng định sức sống bất tử, mãnh liệt của tiếng đàn. Tuy nhiên hai câu thơ đầu nghiêng về sắc thái nuối tiếc, xót xa, câu thơ buông ra như một tiếng thở dài. Thanh Thảo xót xa không chỉ bởi cái chết của Lor-ca mà còn bởi di nguyện ông để lại sau khi chết, đó là phải chôn thứ nghệ thuật trác tuyệt mà ông sáng tạo để thế hệ sau có thể tiếp tục cách tân nghệ thuật. Nhưng không một ai dám làm điều đó, bởi họ không đủ bản lĩnh, tài năng để vượt qua. Hình ảnh thơ tiếp, lại là một sự kết hợp hết sức lạ giữa hai hình ảnh giọt nước mắt và vàng trắng. Tác giả tối giản hoàn toàn quan hệ từ, cũng chính vì vậy mà đem đến cho câu thơ nhiều cách hiểu. Nếu là quan hệ từ “của” câu thơ sẽ là niềm xót xa đau đớn của vàng trắng trước cái đẹp. Nếu là quan hệ từ “như”, giọt nước mắt ở đây không còn là giọt nước mắt thông thường

Phân tích hình tượng tiếng đàn trong Đàn ghi ta của Lor-ca

mà trở nên vĩ đại, đẹp đẽ, trong sáng. Dù hiểu theo cách nào, giọt nước mắt nào nó cũng đều thể hiện sự tiếc nôi, xót thương cho cái đẹp, cái tài.

Bài thơ khép lại bằng âm thanh “li-la li-la li-la”, âm thanh đó chứng tỏ sự bất tử của Lor-ca trong cuộc đời cũng như trong lòng mọi người, đúng theo quy luật “*Thác là thể phách, còn là tinh anh*”. Đồng thời tạo ra dư ba cho tác phẩm, khi lượng ngôn từ ít ỏi của bài thơ đã kết thúc.

Hình tượng tiếng đàn trong tác phẩm *Đàn ghi ta của Lor-ca* là một sáng tạo độc đáo, xuất sắc của Thanh Thảo mang nhiều ý nghĩa biểu tượng. Kết hợp với hình tượng người nghệ sĩ Lor-ca đã góp phần truyền tải đầy đủ thông điệp của tác phẩm. Những cảm nhận sâu sắc về tiếng đàn cho thấy sự tri âm sâu sắc với tài năng, phẩm chất của Lor-ca. Cùng với đó là sự vận dụng sáng tạo những hình ảnh, ngôn ngữ thơ hiện đại, các yếu tố tượng trưng siêu thực tài tình đã tạo nên sự thành công cho tác phẩm.

Bài số 2:

Lor-ca là nhà thơ lỗi lạc, là chiến sĩ tiên phong chống phát xít của Tây Ban Nha trong thế kỉ XX. Ngày 19-8-1936, ông đã bị bọn phát xít Phrăng-cô sát hại dã man.

Thanh Thảo đã nhắc lại câu thơ của Lor-ca “*Khi tôi chết hãy chôn tôi với cây đàn*” vừa là đề từ cho bài thơ, vừa như nguyện cầu cho linh hồn Lor-ca, nhà nghệ sĩ tài ba.

Lor-ca đã nhiều năm ngồi vắt vẻo trên yên ngựa, mặc áo choàng đỏ như các lực sĩ đấu bò tót, khoác chiếc đàn ghi ta sau lưng đi rong ruổi ngược xuôi khắp đất nước Tây Ban Nha để sưu tầm dân ca, để học tập những điệu hát đồng quê. Tiếng đàn của chàng nghệ sĩ cứ sưu tầm dân ca, để học tập những điệu hát đồng quê dân dã. Tiếng đàn của chàng nghệ sĩ cứ “tan” ra như bọt nước. Các hình ảnh “áo choàng đỏ gắt”, “vàng trắng chénh choáng”, “yên ngựa mỗi mòn” và các từ láy lang thang, đơn độc, chénh choáng mỗi mòn phối âm với tiếng đàn “li-la li-la li-la” như tan ra trong không trung, đã gợi lên bao liên tưởng về nhà thơ thiên tài, về nhạc sĩ Lor-ca xa xôi thuở ấy:

những tiếng đàn bọt nước

Tây Ban Nha áo choàng đỏ gắt

li-la li-la li-la

đi lang thang về miền đơn độc

với vàng trắng chénh choáng

trên yên ngựa mỗi mòn

Phân tích hình tượng tiếng đàn trong Đàn ghi ta của Lor-ca

Khổ thơ thứ hai, thứ ba tái hiện lại giây phút “kinh hoàng” khi Lor-ca người chiến sĩ đấu tranh cho tự do đã bị bọn phát xít Phrăng-cô dẫn ra pháp trường sát hại. Chàng nghệ sĩ “đi như người mộng du” giữa bầy ác quỷ, tiếng hát nghê ngao và tiếng đàn của chàng “bỗng kinh hoàng”, “đứt ngang giây”. Chỉ còn lại, chỉ nhìn thấy “áo choàng bê bết đỏ”.

Lor-ca đã ngã xuống trước làn đạn của bè lũ phát xít dã man, đã để lại một “bầu trời” thương nhớ mênh mông cho “cô gái ấy”, cho người yêu (nàng An-na Ma-ri-a)! “Tiếng ghi ta nâu”, “tiếng ghi ta lá xanh” là biểu tượng cho một tâm hồn nghệ sĩ mang một tình yêu tha thiết và yêu đời, gắn bó với quê hương, với nhân dân. Sau loạt đạn của quân thù, một tài năng đã bị hủy diệt; tiếng đàn bị “vỡ tan” như bọt nước, bị “đứt ngang dây”, với bao máu đỏ chảy “ròng ròng” Thanh Thảo qua các ẩn dụ, so sánh, tượng trưng và điệp ngữ đã tạo nên những vần thơ giàu hình tượng và biểu cảm, bộc lộ nỗi tiếc thương Lor-ca, một thiên tài bị cái ác sát hại. Điệp ngữ “tiếng ghi ta” bốn lần vang lên như tiếng nói, tiếng nấc nghẹn ngào:

tiếng ghi ta nâu

bầu trời cô gái ấy

tiếng ghi ta lá xanh biết mấy

tiếng ghi ta tròn bọt nước vỡ tan

tiếng ghi ta ròng ròng

máu chảy

Phần cuối bài thơ (13) câu, Thanh Thảo dùng lối nói phủ định để khẳng định một chân lí, để ca ngợi sự bất tử của người nghệ sĩ. Không ai có thể chôn cất được tiếng đàn? Sắc đẹp của giai nhân, tài năng nghệ sĩ có thể lực nào có thể “chôn cất” được? Có gì nhiều bằng cỏ? Có gì xanh bằng cỏ? Có gì sống mãnh liệt bằng cỏ trên mặt đất bao la? Và vàng trắng thì vĩnh hằng cùng vũ trụ mênh mông. Lor-ca cũng vậy. Cuộc đời chỉ có 38 mùa xuân nhưng tài năng và tinh thần của nhà thơ, nhà nghệ sĩ mãi mãi bất diệt như tiếng đàn ghi ta. Như cỏ xanh trên thảo nguyên, như vàng trắng trên bầu trời lấp lánh soi đáy giếng. Thơ Thanh Thảo tuy hạn chế về vần điệu, nhưng anh đã tạo nên được một số hình ảnh, một số đường nét đầy ấn tượng để khẳng định Lor-ca “thác là thề phách, còn là tình anh”:

Không ai chôn cất tiếng đàn

Tiếng đàn như cỏ mọc hoang

Giọt nước mắt vàng trắng

Long lanh trong đáy giếng

Phân tích hình tượng tiếng đàn trong Đàn ghi ta của Lor-ca

Tài sắc của nàng Kiều còn mãi trong tâm hồn những chàng Kim trong cõi đời. Tiếng đàn, tiếng hát “thậm hay” của anh Trương Chi vẫn còn thỗn thức tâm hồn thiếu nữ gần xa. Tiếng đàn điệu huyền của cô cầm mà thi hào Nguyễn Du đã nhắc tới trong bài thơ chữ Hán “Long Thành cầm giả ca” vẫn còn vang vọng khắp 36 phố phường Hà Nội hôm nay và ngày mai! Hình như Thanh Thảo đã “nghĩ tới” những tài năng và thân phận đầy bi kịch ấy khi viết những dòng thơ trên đây?

Khi số phận đã hết, “đường chi tay đã đứt”, Lor-ca bước sang thế giới bên kia, đã “bơi sang ngang” dòng sông với chiếc ghi ta “màu bạc”. Chàng nghệ sĩ đã bỏ lại đời, “ném lại” tình yêu và số phận mình vào “xoáy nước” cuộc đời đầy máu và nước mắt. để ra đi. Và âm thanh “li-la li-la Li-la” điệu huyền của tiếng đàn ghi ta cứ vang vọng mãi, cứ “ròng rọc - máu chảy” mãi, để lại bao đau đớn tiếc thương trong lòng người.

Lor-ca như một lực sĩ đầu bò tót. Lor-ca áo choàng bê bết máu đỏ trên pháp trường. Lor-ca đã đi vào cõi bất tử và để lại tiếng đàn ghi ta. Đó là câu tứ của bài thơ, cũng là hình tượng Lor-ca qua bài thơ của Thanh Thảo mà chúng ta đã cảm nhận được.

Bài thơ “Đàn ghi ta của Lor-ca” là tiếng khóc thương, là tính đồng điệu thiên tài một nhà thơ xứ Quảng miền Trung Việt Nam gửi tới hương hồn nhà xứ sở Grê-na-đa bên trời Âu. Có những câu thơ của Thanh Thảo cất lên khóc “ròng rọc máu chảy”...